

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (N. Arabadji)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Minciuna)

DECIZIE

03 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Mitra-Grup” și de reprezentantul acesteia, avocatul Olesea Negru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Mitra-Grup” împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, s-a casat hotărârea din 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Mitra-Grup”,

c o n s t a t ă :

La 24 ianuarie 2017, SA „Mitra Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta SA „Mitra Grup” a indicat că la data de 13 noiembrie 2016 automobilul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare XXX, care aparține cu drept de proprietate SA „Mitra – Grup”, aflat pe str. Belinski, 61, mun. Chișinău, a fost deteriorat prin căderea ramurilor unui arbore.

Reclamanta a indicat că în acest sens, a fost alertată poliția și pârâta ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, care s-au deplasat la fața locului, în urma cercetării stabilindu-se că automobilul a fost deteriorat prin căderea ramurilor unui arbore, care a doborât și cabluri de tensiune înaltă și a deteriorat automobilul.

Reclamanta, a menționat că conform actului de examinare al mijlocului de transport, costul reparației automobilului de model Dacia Logan, cu numărul de înmatriculare XXX, constituie suma de 23 864,16 lei.

Reclamanta SA „Mitra Grup” a invocat că potrivit pct. 3 din Statutul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, aprobat prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 20/6 din 13 noiembrie 2008, scopul întreprinderii este de a îngriji plantațiile verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice, la indicațiile Consiliului mun. Chișinău și altor organe publice, întru asigurarea condițiilor de creștere a plantelor în mediul urban, astfel încât ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” prestează inclusiv servicii de curățire, defrișare a arborilor avariați, uscați și bolnavi. În conformitate cu pct. 17 din același Statut, pentru obligațiile sale, întreprinderea poartă răspundere cu întreg patrimoniul său, fondatorul neputând răspundere pentru obligațiile întreprinderii.

Reclamanta SA „Mitra Grup” a specificat că obligația reparării prejudiciului material revine pârâtului, fapt expres prevăzut de art. 1398 alin. (1), art. 1404 Cod civil.

Reclamanta SA „Mitra Grup” a relatat că în conformitate cu raportul de constatare științifică, arborele de specia ulm de câmp are vârsta de 50-60 de ani și este prezent putregaiul. La momentul de față se remarcă o uscăre a coronamentului de aproximativ 20-30 % și arborele respectiv se află într-un grad puternic de degradare.

Reclamanta SA „Mitra Grup” a menționat că a depus cerere prealabilă în adresa ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, prin care a solicitat repararea prejudiciului cauzat, însă cererea respectivă a rămas fără răspuns.

Reclamanta SA „Mitra Grup” a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în folosul SA „Mitra Grup” a sumei de 23864,16 lei, cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Mitra-Grup” împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat de la ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul SA „Mitra Grup” suma de 23 864,16 lei cu titlu de prejudiciul material, inclusiv taxa de stat în mărime de 716 lei și cheltuielile pentru examinarea arborelui în sumă de 426 lei, iar în total suma de 25 006,16 lei.

Prin decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, s-a casat hotărârea din 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Mitra-Grup” în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Mitra-Grup” împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni, de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Colegiul menționează că copia deciziei motivate din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 12 noiembrie 2018, prin scrisoarea de expediere

nr. 11479 (f. d. 170), însă la materialele cauzei lipsesc date privind recepționarea acesteia.

Totodată, instanța de recurs relevă că decizia recurată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 12 noiembrie 2018.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursurile, au fost depuse de SA „Mitra-Grup” la data de 11 ianuarie 2019 și de reprezentantul acesteia, avocatul Olesea Negru la data de 09 ianuarie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 09 ianuarie 2019, SA „Mitra Grup”, reprezentată de avocatul Olesea Negru, a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurenta SA „Mitra Grup” a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, temei specificat la art. 432 alin. (2) lit. b) și c) Cod de procedură civilă.

Recurenta SA „Mitra Grup” a menționat că instanța de apel a interpretat eronat legea și nu a aplicat prevederile art. 1398, 1404, 1416, 1422, 1423 Cod civil, art. 117-123, 373 alin. (5) Cod de procedură civilă, Legea nr.591 din data de 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale și Statutul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, adoptat prin decizia Consiliului mun. Chișinău nr.20/6 din 13 noiembrie 2008.

La fel, recurenta a menționat că comportamentul ilicit al ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” constă în omisiunea îndeplinirii obligațiilor legal impuse. Or, conform punctului 3 din Statutul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 20/6 din data de 13 noiembrie 2008, scopul întreprinderii este de a îngriji plantațiile verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice. Iar, art. 10 lit. j) din Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr. 591 din data de 23 septembrie 1999 stabilește competența autorităților administrației publice locale, care urmează să respecte tehnologiile corespunzătoare la executarea lucrărilor de creare și întreținere a spațiilor verzi. Astfel, obligația reparării prejudiciului material cauzat revine ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”.

Recurenta a invocat prevederile art. 23 din Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr. 591 din 23 septembrie 1999, în care este stipulat că proprietarii și gestionarii de terenuri cu formațiuni silvice sunt obligați să realizeze măsurile de menținere și îngrijire a arboreturilor în conformitate cu normele tehnice și cerințele de îmbunătățire a compoziției lor, de efectuare la timp a lucrărilor sanitare și de reconstrucție.

Recurenta a invocat că instanța de apel eronat și-a întemeiat concluzia în baza declarațiilor reprezentantului ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, precum că creanga posibil a căzut peste automobilul parcat din cauza condițiilor climaterice nefavorabile, a vântului, or instanța a considerat că o asemenea poziție a intimatului ar însemna dovada diligenței pe care intimatul urma să o demonstreze.

Recurenta a menționat că pe parcursul cercetării judecătorești intimata ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, nu a adus dovada diligenței necesare, nu a prezentat un registru de evidență a stării arborelui, a inspectării acestuia, iar procesele verbale de recepție a lucrărilor executate probează executarea parțială a obligațiilor pârâtei, deoarece nu este prezentă o dovadă concretă de întreprindere a măsurilor necesare.

Recurenta a indicat că ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” nu și-a onorat obligațiile la timp, și anume nu a intervenit în sensul defrișării copacului infectat, prin urmare prejudiciul a fost cauzat în urma neîndeplinirii obligațiilor stabilite întreprinderii prin statutul acesteia, care a și provocat daunele materiale, prin deteriorarea automobilului.

Recurenta a invocat că diligența ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în îndeplinirea obligațiilor asumate, putea fi probată prin prezentarea în instanță a registrului de evidență a arborilor, a actelor confirmative ale inspectării periodice ale acestuia, precum și măsurile întreprinse întru executarea obligațiilor sale, or susținând poziția că arborele era sănătos, urma de a fi prezentat un raport confirmativ a acestui fapt.

La 11 ianuarie 2019 SA „Mitra Grup” a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs, recurenta SA „Mitra Grup” a indicat aceleași motive invocate în cererea de recurs depusă de SA „Mitra Grup”, reprezentată de avocatul Olesea Negru.

La 08 februarie 2019, în adresa intimatei ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și a intervenientului accesoriu Consiliul mun. Chișinău au fost expediate copile recursurilor declarate de SA „Mitra-Grup” și de reprezentantul acesteia, avocatul Olesea Negru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 20 februarie 2019 Consiliul mun. Chișinău a depus referință la cererile de recurs declarate de SA „Mitra-Grup” și de reprezentantul acesteia, avocatul Olesea Negru, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursurilor și menținerea deciziei instanței de apel.

La 14 martie 2018 intimata ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a depus referință la cererile de recurs declarate de SA „Mitra-Grup” și de reprezentantul acesteia, avocatul Olesea Negru, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursurilor.

Prin încheierea din 20 martie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Mitra-Grup” și de reprezentantul acesteia, avocatul Olesea Negru împotriva deciziei din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost considerate admisibile.

Verificând decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, și după caz hotărârea din 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune

admiterea recursurilor, casarea deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe, pentru motivele ce succed.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art.14 alin. (1-2) Cod civil, în vigoare la data deteriorării automobilului, 13 noiembrie 2016, persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Instanța de recurs reține că la 24 ianuarie 2017, SA „Mitra Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta SA „Mitra Grup” a indicat că la data de 13 noiembrie 2016 automobilul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare XXX, care-i aparține cu drept de proprietate, aflându-se pe str. Belinski, 61, mun. Chișinău, a fost deteriorat prin căderea ramurilor unui arbore, fiindu-i cauzat un prejudiciu în mărime de 23864,16 lei.

Colegiul relevă că incidentul invocat de reclamantă este confirmat prin examinarea sesizărilor telefonice depuse de Decenco Natalia și Golișenco Serghei, în adresa Inspectoratului de Poliție Buiucani și înregistrarea procesului penal cu numărul 3254 (f.d.44-52).

Astfel, conform certificatului nr. 27822 din 16 noiembrie 2016 a Inspectoratului de Poliție Buiucani, la 13 noiembrie 2016 în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni a fost înregistrat procesul penal cu numărul 3254, pe faptul că la 13 noiembrie 2016, în curtea blocului de locuit situat pe adresa str. Belinski, 61, mun. Chișinău a căzut un copac pe automobilul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare XXX, iar în urma căderii au fost deteriorat acoperișul, farurile din spate și sticla de la ușa din spate a acestui automobil (f.d.47).

Instanța de recurs menționează că conform certificatului de înmatriculare, automobilul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare XXX, aparține cu drept de proprietate SA „Mitra Grup” (f.d.8), respectiv aceasta este îndreptățită să solicite repararea prejudiciului cauzat prin deteriorarea automobilului, prin căderea arborelui peste acesta.

Conform 1404 alin. (4) Cod civil, în vigoare la data deteriorării automobilului, 13 noiembrie 2016, în cazul în care o autoritate publică are o obligație impusă de un act adoptat în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntâmpinat

prin neexecutarea obligației, cu excepția cazului când autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă în executarea obligației.

Instanța de recurs relevă că art. 1404 alin. (4) Cod civil în vigoare la data deteriorării automobilului, 13 noiembrie 2016, conține un caz particular de manifestare a faptei prejudiciabile sub forma inacțiunii ilicite. Specifică în acest caz este calitatea debitorului, precum și sarcina probațiunii. Debitor este autoritatea publică obligată să ia măsuri împotriva riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu. În ce privește sarcina probațiunii, legiuitorul a derogat de la regulile generale, instituind prezumția de vinovăție a autorității publice. În consecință, persoana vătămată nu este obligată să dovedească vinovăția autorității publice în producerea daunei, iar aceasta se consideră vinovată de cauzarea prejudiciului dacă nu va dovedi că a manifestat diligență rezonabilă în executarea obligației.

Respectiv, pentru angajarea răspunderii pentru prejudiciul cauzat de către o autoritate publică, sunt necesare de a fi întrunite condițiile generale ale răspunderii delictuale, și anume: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal și vinovăția.

Astfel, examinarea răspunderii civile reparatorii are drept scop, înainte de orice, determinarea cazurilor și condițiilor în care o persoană poate pretinde repararea prejudiciului ce injust i-a fost cauzat.

În această împrejurare, în litigiul dedus judecății, starea fitosanitară a arborelui este esențială pentru antrenarea răspunderii civile delictuale, în condițiile în care în funcție de acest fapt urmează a fi apreciată conduita „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”.

Conform art. 10 lit. j) și m) din Legea nr. 591 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, autoritățile administrației publice locale respectă tehnologiile corespunzătoare la executarea lucrărilor de creare și întreținere a spațiilor verzi și asigură starea fitosanitară cuvenită a spațiilor verzi, indiferent de apartenența acestora, organizând acțiunile necesare pentru depistarea, prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor.

Conform Statutului „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, adoptat prin decizia nr. 20/6 din 13 noiembrie 2008 a Consiliului municipal Chișinău, întreținerea este responsabilă de îngrijirea plantațiilor verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice, prestînd diverse servicii, inclusiv și curățirea și defrișarea arborilor avariați, uscați și bolnavi.

Conform examinării fitosanitare a arborelui, efectuate de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice la 15 decembrie 2016, arborele care a căzut peste automobilul ce aparține SA „Mitra Grup”, era de specie ulm de câmp cu vârsta aproximativă de 50-60 ani, iar creanga care a căzut peste automobil probează prezența putregaiului. La momentul examinării s-a remarcat o uscure a coronamentului de aproximativ 20-30 %. Prezența semnelor de putregai de la vârful arborelui și uscarea coroanei, demonstrează faptul că arborele respectiv se află într-un grad puternic de degradare. Cauza căderii ramurei este posibil să fie din motivul că ea era uscată, precum și prezența vîntului (f.d.9).

Astfel, Colegiul relevă că prima instanță corect a stabilit că, „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” nu și-a onorat obligațiile la timp, și anume nu a intervenit în sensul defrișării copacului infectat grav, prin urmare prejudiciul cauzat

SA „Mitra Grup” a fost creat, în urma neîndeplinirii obligațiilor de către ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, stabilite prin Statutul acesteia.

În același circumstanțe, Colegiul menționează că instanța de apel eronat a stabilit că ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și-a onorat obligațiunile privind curățarea arborilor din str. Belinski, mun. Chișinău.

Deși, în procesele verbale de recepție a lucrărilor executate în luna martie, septembrie și noiembrie 2016, sunt indicate tăierea crengilor câtorva copaci cu ferestrău mecanic, pe str. Belinski, mun. Chișinău, acest fapt nu probează că ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și-a onorat obligațiunile privind curățarea tuturor arborilor situați pe str. Belinski, mun. Chișinău (f.d.58-69).

Or, conform examinării fitosanitare a arborelui, efectuate de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice la 15 decembrie 2016, arborele care a căzut peste automobilul ce aparține SA „Mitra Grup”, era de specie ulm de câmp cu vârsta aproximativă de 50-60 ani, iar prezența semnelor de putregai de la vârful arborelui și uscarea coroanei, demonstrează faptul că arborele respectiv se află într-un grad puternic de degradare. (f.d.9).

Mai mult, „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” conform Statutului, adoptat prin decizia nr. 20/6 din 13 noiembrie 2008 a Consiliului municipal Chișinău, este responsabilă de îngrijirea plantațiilor verzi, deci este delegarea atribuțiilor administrației publice locale, în favoarea acestei întreprinderi.

Iar, art. 10 lit. j) și m) din Legea nr. 591 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, prevede expres că autoritățile administrației publice locale asigură starea fitosanitară cuvenită a spațiilor verzi, indiferent de apartenența acestora, organizând acțiunile necesare pentru depistarea, prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor.

Instanța de recurs reține că în motivarea acțiunii, reclamanta SA „Mitra Grup” a indicat că prin căderea arborelui peste automobilul de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare XXX, ce-i aparține cu drept de proprietate, i-a fost cauzat un prejudiciu material, în valoare de 23 864,16 lei.

Colegiul menționează că prin prejudiciu se înțelege rezultatele dăunătoare, de natură patrimonială, consecințe ale încălcării drepturilor și intereselor legitime ale unei persoane. Respectiv, prejudiciul este cel mai important element al răspunderii civile, fiind o condiție esențială și necesară a acesteia, de sine stătătoare.

Un prejudiciu este cert atunci când existența lui este sigură, neîndoielnică și, totodată, poate fi stabilită întinderea sa în prezent. În conținutul prejudiciului efectiv sunt incluse: cheltuielile pe care o persoană lezată într-un drept le-a suportat real la momentul intentării acțiunii sau care urmează să fie suportate la restabilirea dreptului încălcat, adică cheltuielile suplimentare. La prejudiciul efectiv sunt atribuite și pagubele rezultate din pierrea sau deteriorarea bunurilor, deoarece și în acest caz de asemenea sunt suportate cheltuieli.

Instanța de recurs reține că conform raportului de evaluare a pagubei nr. 2950/11A din data de 01 decembrie 2016, întocmit de SRL „Exauto-Plus”, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de model Dacia Logan cu numărul de înmatriculare XXX, constituie suma de 23 864,16 lei (f.d.16-24).

Prin urmare, Colegiul conchide că prima instanță corect a încasat de la ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul SA „Mitra Grup” suma de 23 864,16 lei, cu titlu de prejudiciul material.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În corespundere cu dispozițiile art. 83 alin. (2) Cod de procedură civilă, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin.(1), lit. a) din Legea taxei de stat, pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, tariful taxei de stat se stabilește în cuantum de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

Astfel, Colegiul reține că reclamanta SA „Mitra Grup” a achitat taxa de stat la depunerea acțiunii, în mărime de 716 lei, conform ordinului de plată nr. 3 din data de 03 ianuarie 2017 (f.d.2).

În conformitate cu art. 90 lit. g) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de efectuare a expertizei.

Reieșind din faptul că pretenția privind încasarea prejudiciului material a fost admisă integral, în baza examinării fitosanitare a arborelui, efectuate de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice la 15 decembrie 2016 și SA „Mitra Grup” a solicitat încasarea cheltuielilor pentru examinarea arborelui, în mărime de 426 lei, achitați conform ordinului de plată 1227 din 15 decembrie 2016 (f.d.53).

Prin urmare, Colegiul conchide că prima instanță, corect a admis cerința reclamantei SA „Mitra Grup” cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și a dispus încasarea de la ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul SA „Mitra Grup” a taxei de stat în mărime de 716 lei și a cheltuielilor pentru examinarea arborelui în sumă de 426 lei.

Ca urmare a celor reținute supra, în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a

faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Având în vedere problemele de drept ridicate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Mitra-Grup” și de reprezentantul acesteia, avocatul Olesea Negru, de a casa decizia din data de 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din data de 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „Mitra-Grup” și de reprezentantul acesteia, avocatul Olesea Negru.

Se casează integral decizia din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 12 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Mitra-Grup” împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Nina Vascan